

Forsvarsdepartementet

Postboks 8126 Dep

0032 OSLO

Deres ref: 2016/2773-5/FD II 4/SIH

Dato 7. februar 2019

Høringssvar – Etterretningslov

Vi viser til Forsvarsdepartementets høringsnotat av 12. november 2018 med forslag til ny lov om Etterretningstjenesten.

Næringslivets sikkerhetsråd (NSR) er en medlemsorganisasjon som har som formål å forebygge kriminalitet i og mot næringslivet. Dette gjøres gjennom et formalisert og aktivt nettverk mot politi og offentlige sikkerhetsmyndigheter, og mot næringslivet.

Organisasjonens stiftere er Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO), Finans Norge, Hovedorganisasjonen Virke, Arbeidsgiverforeningen Spekter, Norges Rederiforbund og Den Norske Krigsforsikring for Skib. Stifterne representerer bredden av norske private og offentlig eide virksomheter.

NSR uttaler seg sikkerhetsfaglig basert på innspill fra våre medlemmer og på den betydelige kompetanse som er samlet i våre fem ekspertutvalg.

Generelt

Norge er et av verdens mest digitaliserte land. Dette gir oss konkurransekraft, men også økte sårbarheter. Det er derfor svært viktig at den kritiske digitale infrastrukturen sikres godt. En stor del av denne kritiske infrastrukturen eies og driftes av det private næringsliv.

Digital- spionasje og sabotasje har forekommet i en rekke land, også i Norge. NSR mener at god etterretningskapasitet er ett av flere viktige elementer for å kunne beskytte den digitale

infrastrukturen, og det er derfor viktig at Etterretningstjenesten har nødvendige og tidsriktige verktøy for å løse sitt oppdrag.

Vi antar at norsk kommunikasjon allerede samles av andre lands etterretningstjenester. Eksempelvis har både Sverige og Storbritannia kapasitet til å samle grenseoverskridende elektronisk kommunikasjon. NSR mener at norsk etterretningstjeneste bør ha muligheten til selv å samle data, og ikke være prisgitt samarbeidene nasjoners velvilje til å dele.

Personvern

I all etterretningsvirksomhet vil det kunne oppstå konflikter mellom personvern og samfunnssikkerhet, og i noen tilfeller må hensynet til samfunnssikkerheten gå foran hensynet til individet. Denne balansegangen forutsettes ivaretatt av de foreslåtte kontrollmekanismer i høringsforslaget.

Kontrollmekanismer

I Høringsforslaget foreslås følgende kontrollmekanismer:

- Internkontroll
 - Foreslått lovfesting av personvernserådsgiver
- Domstolskontroll
 - Foreslått opprettet for tilrettelagt innhenting. Foreslått lagt til Oslo Tingrett
- Demokratisk kontroll
 - Foreslått videreføring av EOS utvalget, med tilsvarende mandat. Også riksrevisjonen kontrollerer og sitter i K-utvalget.
- Klagemuligheter
 - Lagt til EOS-utvalget. Utvalget gis kun uttalelsesmulighet også om erstatning.

De foreslåtte kontrollmekanismer synes å tilfredsstille den nødvendige tillit til at enkeltborgeres personvern blir ivaretatt. NSR ønsker likevel å påpeke at EOS-utvalget må styrkes med nødvendig teknologisk kompetanse for å kunne utføre reelle kontroller med Etterretningstjenestens aktiviteter på dette området. Vi viser for øvrig til Abelianas høringsvar pkt. 2.3 Kontroll og 3.2 Kompetanse.

Tilretteleggingsplikten

Det forutsettes at denne plikten ikke får en utilsiktet konkurransevridende effekt.

Kostnader

Høringsnotatet sier at «*Merutgifter for tilbyder som følge av tilretteleggingsplikten dekkes av staten.*» Vi bemerker at e-komloven bruker begrepet *merkostnader*. NSR legger til grunn at

tilbydere og andre som får kostnader som følge av tilrettelegging, får disse dekket tilsvarende som i e-komloven.

Hvilke økonomiske og administrative konsekvenser kan tilrettelagt innhenting medføre?

- behov for nye stillingshjemler, og følgelig utgifter til lønn og andre personellutgifter,
- utgifter knyttet til utstyr, eiendom, bygg og anlegg,
- behov for administrative investeringer og
- behov for midler til drift og oppgradering av tekniske løsninger.

De administrative konsekvensene av løsningen kan generelt oppsummeres i følgende momenter:

- etablering av nye rutiner og prosedyrer,
- opplæring av personell, herunder etterutdanning, og
- enkelte krav til personell i forbindelse med beslutnings- eller handlingskompetanse.

Samarbeid og informasjonsutveksling

NSR registrerer en opprustning hos flere myndighetsorganer for å kunne detektere både kriminell- og statsstøttet aktivitet mot norske interesser. Norsk næringsliv har et behov for tidlig varslings om potensielle alvorlige angrep, både hjemme og ute. Vi forutsetter derfor at myndighetene legger til rette for en bedre informasjonsdeling mellom myndigheter og relevant næringsliv, enn det som er tilfellet i dag. Vi viser for øvrig til Abelas høringsvar pkt. 3.3 Samarbeid mellom offentlig og privat sektor.

Jack Fischer Eriksen
Direktør